

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія суспільних дисциплін і правознавства

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ
« _____ » _____ 2020 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІСТОРІЯ УКРАЇНИ**
(загальноосвітня)
для студентів

спеціальності 013 Початкова освіта
освітньо-професійної програми Початкова освіта
освітньо-професійного ступеня
фаховий молодший бакалавр

спеціальності 014.11 Середня освіта (Фізична культура)
освітньо-професійної програми Середня освіта (Фізична
культура)
освітньо-професійного ступеня
фаховий молодший бакалавр

спеціальності 014.12 Середня освіта
(Музичне мистецтво)
освітньо-професійної програми Середня освіта
(Музичне мистецтво)
освітньо-професійного ступеня
фаховий молодший бакалавр

спеціальності 014.13 Середня освіта
(Образотворче мистецтво)
освітньо-професійної програми
Середня освіта (Образотворче мистецтво)
освітньо-професійного ступеня
фаховий молодший бакалавр

спеціальності 022 Дизайн
освітньо-професійної програми Дизайн
освітньо-професійного ступеня
фаховий молодший бакалавр

спеціальності 012 Дошкільна освіта
освітньо-професійної програми Дошкільна освіта
освітньо-професійного ступеня
фаховий молодший бакалавр

спеціальності 024 Хореографія
освітньо-професійної програми Хореографія
освітньо-професійного ступеня
фаховий молодший бакалавр

спеціальності 061 Журналістика
освітньо-професійної програми
Видавнича справа та редагування
освітньо-професійного ступеня
фаховий молодший бакалавр

спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та
страхування
освітньо-професійної програми Фінанси і кредит
освітньо-професійного ступеня
фаховий молодший бакалавр

спеціальності 081 Право
освітньо-професійної програми Право
освітньо-професійного ступеня
фаховий молодший бакалавр

спеціальності 231 Соціальна робота
освітньо-професійної програми
Соціальна педагогіка
освітньо-професійного ступеня
фаховий молодший бакалавр

спеціальності 073 Менеджмент
освітньо-професійної програми Організація
виробництва
освітньо-професійного ступеня
фаховий молодший бакалавр

Київ – 2020

Розробники: Мусіяченко О.С., Москаленко О.А., Казаков О.О., Березовська М.Г., викладач циклової комісії суспільних дисциплін і правознавства Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладачі:

Мусіяченко О.С., Москаленко О.А., Казаков О.О. (кандидат історичних наук, доцент), Березовська М.Г., викладачі циклової комісії суспільних дисциплін і правознавства Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії суспільних дисциплін і правознавства

Протокол від 25 серпня 2020 року № 1

Голова циклової комісії Алла ТАРАСІУК

Робочу програму перевірено

« 26 » 08 2020 р.

Заступник директора
з навчально-методичної роботи

 Зоя ГЕЙХМАН

Заступник директора
з навчальної роботи

 Яніна КАРЛІНСЬКА

Пролонговано:

на 20_/20_н.р. _____ (_____) (_____) «__» ____ 20__ р., протокол №____
(підпис) (ПІБ)

на 20_/20_н.р. _____ (_____) (_____) «__» ____ 20__ р., протокол №____
(підпис) (ПІБ)

на 20_/20_н.р. _____ (_____) (_____) «__» ____ 20__ р., протокол №____
(підпис) (ПІБ)

на 20_/20_н.р. _____ (_____) (_____) «__» ____ 20__ р., протокол №____
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання			
	денна			
Вид дисципліни	обов'язкова			
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська			
Загальний обсяг кредитів / годин	- / 105			
Курс	1		2	
Семестр	1	2	3	4
Кількість змістових модулів з розподілом				
Обсяг кредитів				
Обсяг годин, в тому числі:	34	34	17	18
Аудиторні	34	34	17	18
Модульний контроль	2	2	2	2
Семестровий контроль				
Самостійна робота				
Форма семестрового контролю				

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Історія України» є: формуванню історичної свідомості студентів, в якій органічно поєднуються знання, погляди, уявлення про суспільний розвиток. Закріплена в традиціях, обрядах, художніх образах та теоріях, історична свідомість дає змогу людству узагальнити історичний досвід.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Історія України» є:

допомогти студенту зрозуміти сучасність за допомогою аналізу минулого, оволодіти основами методики історичного дослідження, зокрема ретроспективного, порівняльного, діалектичного методу, історичної хронології;

виробити навички наукової роботи з історичними першоджерелами, різноманітною навчальною літературою; навчити студента методиці самостійної роботи при підготовці до занять та підсумкового контролю знань;

зацікавити вітчизняною історією, практикуючи відвідання історичних музеїв, історико-культурних пам'яток, інформуючи про найактуальніші проблеми сучасної історії та політики;

набути студентами навичок науково-історичного аналізу; оволодіває загальними науковими методами пізнання об'єктивного буття; виявити логіки та об'єктивних закономірностей історичного процесу; виховати високого рівня культури, громадянської відповідальності, національної гідності, патріотизму.

3. Результати навчання за дисципліною

В результаті вивчення дисципліни «Історія України» студент:

- орієнтується в історичному часі;
- розглядає суспільні явища в розвитку та в конкретно-історичних умовах певного часу;
- співвідносить історичні події, явища з періодами, орієнтується в науковій періодизації історії;
- використовує періодизацію як спосіб пізнання історичного процесу.
- орієнтуватися в історичному просторі;
- співвідносить розвиток історичних явищ і процесів з географічним положенням країни та природними умовами;
- користуючись картою, пояснює причини і наслідки історичних подій, процесів вітчизняної та всесвітньої історії, основні тенденції розвитку міжнародних відносин; характеризує, історичний процес та його регіональні особливості;
- працює з джерелами історичної інформації; користується довідковою літературою, Інтернетом тощо для самостійного пошуку інформації;
- систематизує історичну інформацію, складаючи таблиці, схеми, різні типи планів;
- самостійно інтерпретує зміст історичних джерел;
- виявляє різні точки зору, визнає і сприймає таку різноманітність;
- критично аналізує, порівнює та оцінює історичні джерела, виявляє тенденційну інформацію й пояснює її необ'єктивність;
- формулює оцінки і версії історичного руху й розвитку;
- порівнює і оцінює факти та діяльність історичних осіб з позиції загальнолюдських та національних цінностей, визначає власну позицію щодо суперечливих питань історії;
- виявляє інтереси, потреби, протиріччя в позиціях соціальних груп і окремих осіб та їх роль в історичному процесі, тенденції і напрями історичного розвитку;
- оцінює різні версії й думки про минулі історичні події, визнаючи можливість необ'єктивності окремих джерел.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

	Назва змістових модулів, тем	усього	Розподіл годин між видами роботи					Самостійна
			Аудиторні					
			лекції	семінари	практичні	лабораторні	індивідуальні	
Розділ I. Україна на початку XX століття. Становлення радянської влади в Україні								
1	Предмет і завдання курсу історії України	2	2					
2	Україна на початку XX століття: політичне становище та соціально-економічний розвиток	2	2					
3	Події російської революції 1905-1907 рр. Наддніпрянська Україна в 1907-1914 рр.	4	2	2				
4	Україна у роки першої світової війни. Причини і характер війни	2	2					
5	Україна в планах Росії, Німеччини та Австро-Угорщини. Основні воєнні дії на території України	2	2					
6	Перша світова війна та український національний рух	4	2	2				
7	Процес утворення Центральної Ради. Внутрішня і зовнішня політика Центральної Ради	2	2					
8	Гетьманський переворот	2	2					
9	Утворення Директорії. Внутрішня політика і зовнішньополітична діяльність Директорії	2	2					
10	Проголошення ЗУНР. УРСР	4	2	2				
11	Суть нової економічної політики. Причини та масштаби голоду 1921-1922 рр.	2	2					
12	Юридичне оформлення Союзу РСР. Українізація	4	2	2				
	Модульний контроль	2						
	Всього	34	24	8				
Розділ II. Україна напередодні та в роки Другої світової війни								
13	Історична необхідність індустріалізації	2	2					
14	Колективізація, методи її здійснення	2	2					
15	Зміни в соціальному складі населення. Конституція УРСР 1937 року	4	2	2				
16	Становище Західної України в 1920-1940 рр. Окупаційний режим в Польщі	2	2					
17	Окупаційний режим в Румунії	2	2					
18	Проголошення незалежності Карпатської України	4	2	2				
19	Радянсько-німецький пакт про ненапад 23 серпня 1939 року	2	2					
20	Початок радянсько-німецької війни (Великої Вітчизняної війни)	2	2					
21	Окупаційний режим. Нацистський «новий порядок». Розгортання руху Опору та його течії в Україні	4	2	2				
22	Україна у 1943 р. Звільнення Києва	2	2					

23	Україна на завершальному етапі війни (1944-1945 рр.)	2	2					
24	Втрати України в роки Другої світової війни. Ціна перемоги	4	2	2				
	Модульний контроль	2						
	Всього	34	24	8				
Розділ III. Україна в другій половині XX – на початку XXI століття								
25	Особливості відбудови економіки. Голод 1946 -1947 рр. Радянізація західних областей. Операція «Вісла»	2	2					
26	Початок десталінізації та демократизації суспільного життя в Україні. XX з'їзд КПРС і Україна	2	2					
27	Входження Кримської області до складу України. Реформування економіки	2	2					
28	«Відлига». «Шістдесятництво» в українській культурі	4	2	2				
29	Причини появи та особливості дисидентського руху в Україні	2	2					
30	Діяльність в Україні П. Шелеста. В. Щербицький	2	2					
31	Конституція УРСР 1978 р. Посилення командно-адміністративної системи. Соціальна сфера буття суспільства	4	2	2				
32	«Перебудова». Чорнобильська трагедія. Стан економіки	2	2					
33	Гласність і лібералізація. Закон «Про мови». Формування багатопартійності	2	2					
34	Декларація про державний суверенітет України 16 липня 1990 р.	2	2					
35	Акт проголошення незалежності України 24 серпня 1991 р.	4	2	2				
36	Становлення владних структур. Економічні проблеми незалежної України	2	2					
37	Зовнішня політика незалежної України. Політичне життя 1993 - 2002 рр.	2	2					
38	Процес національного відродження. Релігійне життя в Україні	3	1	2				
	Модульний контроль	2						
	Всього	37	27	8				
	РАЗОМ	105*	75	24				

* із урахуванням МКР

5. Програма навчальної дисципліни

Розділ I. Україна на початку XX століття. Становлення радянської влади в Україні

1. Вступ. Україна на початку XX століття

Тема 1. Предмет і завдання курсу історії України (2 год.).

Предмет і завдання курсу історії України. Проблематика й структура курсу. Проблеми періодизації історії України. Історіографія курсу історії України. Концепції історії України. Вплив природно-географічних факторів на розвиток історії України.

Основні поняття теми: періодизація, проблематика, історіографія, концепція, природно-географічні фактори, геополітичне становище.

Основна література: 1-5 . Додаткова література: 6-10.

Тема 2. Україна на початку XX століття: політичне становище та соціально-економічний розвиток (2 год.).

Україна на початку XX століття: політичне становище в складі Російської та Австро-Угорської імперій. соціально-економічний розвиток Наддніпрянщини та Західної України: особливості розвитку промисловості та сільського господарства. Столипінська реформа.

Основні поняття теми: промисловість, сільське господарство, реформи, феодалізм, капіталізм, монархія, монополія.

Основна література: 1-5 . Додаткова література: 6-10.

Тема 3. Події російської революції 1905-1907 рр. Наддніпрянська Україна в 1907-1914 рр. (2 год.).

Становище населення. Суперечливі процеси модернізації повсякденного життя. Доля жінки. Посилення міграції українського селянства.

Проблеми становлення та консолідації української нації. Процес політизації українського суспільства та визвольного руху. Українські й загальноросійські політичні партії.

Події російської революції 1905—1907 рр. в Україні. Українська громада у Державній думі.

Основні поняття теми: модернізація, революція, політичні партії, Державна дума.

Основна література: 1-5 . Додаткова література: 6-10.

Семінар 1. Україна на початку XX ст. (2 год.).

2. Україна в роки першої світової війни. Початок української революції

Тема 4. Україна у роки першої світової війни. Причини і характер війни (2 год.).

Причини і характер війни. Воєнні дії на території України у 1914 р. Захоплення російськими військами Східної Галичини та Північної Буковини.

Україна в геополітичних планах країн Антанти і центральних держав.

Основні поняття теми: причини і характер війни, Антанта, Троїстий союз.

Основна література: 1-5 . Додаткова література: 6-10.

Тема 5. Україна в планах Росії, Німеччини та Австро-Угорщини. Основні воєнні дії на території України (2 год.).

Україна в планах Росії, Німеччини та Австро-Угорщини. Основні воєнні дії на території України.

Політика Росії та Австро-Угорщини на західноукраїнських землях під час війни.

Воєнні дії на території України в 1915— 1917 рр. Посилення економічної та політичної кризи в Російській та Австро-Угорській імперіях. Життя на фронті й у тилу.

Основні поняття теми: фронт, воєнні дії,

Основна література: 1-5 . *Додаткова література:* 6-10.

Тема 6. Перша світова війна та український національний рух (2 год.).

Ставлення до війни українських партій та громадських організацій. Наростання національно-визвольної боротьби в Україні. Спілка визволення України. Українські січові стрільці. Визрівання передумов української революції.

Ставлення населення і політиків до війни. Заснування Головної української ради. Союз визволення України. Формування легіону Українських січових стрільців.

Лютнева буржуазно-демократична революція і участь в ній українців. Розвиток революції на Україні. Процес утворення й конституювання Центральної Ради. Український національний конгрес. Політичні партії та їх практична діяльність у створенні національної державності. М.Грушевський.

Основні поняття теми: Антанта, Троїстий союз, ГУР, СБУ, УСС, світова війна.

Основна література: 1-5 . *Додаткова література:* 6-10.

Семінар 2. Україна у роки першої світової війни (2 год.).

3. Українська державність в 1917—1921 роках. Культура і духовне життя в Україні в 1917—1921 рр.

Тема 7. Процес утворення Центральної Ради. Внутрішня і зовнішня політика Центральної Ради (2 год.).

Внутрішня і зовнішня політика Центральної Ради. Початок українізації армії. Перший, другий Універсали Центральної Ради та їх значення. Утворення Генерального секретаріату. В.Винниченко. Збройний виступ самостійників. Характер стосунків Центральної Ради та Генерального секретаріату з Тимчасовим урядом. Прорахунки Центральної Ради в державотворчому процесі та соціальній політиці. Корнілівський заколот та Україна. З'їзд народів Росії в Києві.

Більшовицький переворот і Центральна Рада. Третій Універсал Центральної Ради і проголошення утворення УНР. Тактика більшовиків в Україні. Ультиматум РНК РРФСР Центральній Раді, агресивна війна радянської Росії проти УНР. Брест-Литовські переговори. Умови Брестського миру. Інтервенція російських радянських військ. Перший Всеукраїнський з'їзд Рад і проголошення радянської влади в Харкові. Збройна боротьба проти Центральної Ради. Бій під Крутами. Проголошення Четвертим Універсалом Центральної Ради незалежності УНР.

Встановлення на Україні режиму диктатури пролетаріату. Діяльність першого радянського уряду.

Основні поняття теми: революція, революційний рух, страйк, погром, політичні партії, більшовики, соціал-демократи, УСРДП, Центральна Рада, Універсал, Генеральний секретаріат, інтервенція, незалежність, диктатура пролетаріату.

Основна література: 1-5 . *Додаткова література:* 6-10.

Тема 8. Гетьманський переворот (2 год.).

Німецько-австрійська інтервенція, відновлення влади Української Центральної Ради. Прийняття Конституції УНР. Історичне значення діяльності Центральної Ради. Гетьманський переворот. П.Скоропадський. Внутрішня та зовнішня політика уряду Скоропадського. Діяльність антигетьманської опозиції. Селянські повстання влітку та восени 1918 року. Крах німецько-австрійської окупації. Причини падіння та історичне значення держави П.Скоропадського.

Основні поняття теми: конституція, окупація, державний переворот, гетьманат, опозиція, Директорія.

Основна література: 1-5 . Додаткова література: 6-10.

Тема 9. Утворення Директорії. Внутрішня політика і зовнішньополітична діяльність Директорії (2 год.).

Утворення Директорії. Встановлення влади Директорії УНР. С.Петлюра. Внутрішня політика і зовнішньополітична діяльність Директорії. Трудовий конгрес.

Більшовицька агресія проти УНР. Розклад армії УНР. Отаманщина. Поразки УНР. Боротьба з денікінцями. Об'єднання українських армій. Психологічний клімат у суспільстві, знецінення людського життя.

Основні поняття теми: гетьманат, опозиція, Директорія, Трудовий конгрес, ЗУНР, злука.

Основна література: 1-5 . Додаткова література: 6-10.

Тема 10. Проголошення ЗУНР. УРСР (2 год.).

Проголошення ЗУНР. Організація держави на західноукраїнських землях. Злука УНР і ЗУНР. Соціально-економічні перетворення в ЗУНР. Польсько-український конфлікт. Створення Української Галицької Армії. Наступ польських військ та відхід української армії за Збруч. Дипломатична діяльність ЗУНР. Причини поразки ЗУНР. Поглинення Північної Буковини, Бессарабії та Закарпаття іноземними державами.

Відновлення більшовицької диктатури. Перша Конституція УРСР. Націоналізація промисловості. Аграрна реформа. Продовольча диктатура та її суть. Повстанський селянський рух проти більшовицького панування. Становище українських партій. Відновлення більшовицького режиму. Формальне визнання радянською Росією незалежності УРСР. Всеукраїнським виборам до рад. Відновлення політики “воєнного комунізму” в економіці та суспільному житті. Напрями комуністичного руху в Україні (КП(б)У, УКП(б), УКП).

Наступ білогвардійців на Україні влітку 1919 року. Контрнаступ об'єднаних українських армій. Поразка армії УНР. Перший зимовий похід армії УНР.

Більшовицько-польська війна і Україна. Варшавська угода між УНР і Польщею. Наступ польсько-українських військ. Ризький мир. Другий зимовий похід армії УНР. Закінчення боротьби регулярних українських військ за незалежність України.

Розгром Врангеля. Розгром махновського руху. Причини поразки української революції. Історичне значення.

Основні поняття теми: Українська Галицька Армія, диктатура, отаманщина, реформи, конституція, «воєнний комунізм», махновщина.

Основна література: 1-5 . Додаткова література: 6-10.

Семінар 3. Українська національно-демократична революція (2 год.).

4. Українська РСР в умовах нової економічної політики (1921-1928 рр.)

Тема 11. Суть нової економічної політики. Причини та масштаби голоду 1921-1922 рр. (2 год.).

Внутрішнє та зовнішнє становище України після революції. Політична криза 1921 року. Причини непу. Наслідки політики воєнного комунізму. Суть нової економічної політики і особливості її впровадження в Україні. Наслідки непу. Відбудова народного господарства. Початок курсу на індустріалізацію. Причини згортання непу.

Причини та масштаби голоду 1921-1922 рр. Конфлікт радянської держави з церквою. Договори між РРФСР і УРСР 1920-1921 рр.

Основні поняття теми: неп, криза, продрозкладка, продподаток, індустріалізація, колективізація, п'ятирічний план, індустрія, голод.

Основна література: 1-5 . Додаткова література: 6-10.

Тема 12. Юридичне оформлення Союзу РСР. Українізація (2 год.).

Юридичне оформлення Союзу РСР. Статус УРСР у складі Радянського Союзу.

Політика більшовиків в галузі культури. Форми та методи здійснення українізації. Розширення сфери вживання української мови. Коренізація та національні меншини. Опір «українізації».

Український національний комунізм. Погляди О.Шумського, М.Скрипника, М.Волобуєва, М.Хвильового.

Кампанія з ліквідації неписьменності. Розвиток освіти та науки. Ставлення радянської влади до української інтелігенції.

Українське культурне відродження. Утворення Української автокефальної православної церкви (УАПЦ).

Основні поняття теми: федерація, автономія, унітарна держава, СРСР, коренізація, українізація, ліквідація неписьменності, відродження, УАПЦ.

Основна література: 1-5 . Додаткова література: 6-10.

Семінар 4. Українська РСР в умовах непу (1921-1928 рр.) (2 год.).

Розділ II. Україна напередодні та в роки Другої світової війни

5. Закріплення радянської влади в Україні (1929—1938)

Тема 13. Історична необхідність індустріалізації (2 год.).

Історична необхідність індустріалізації та колективізації, методи їх здійснення. Перехід до форсованої індустріалізації та командної економіки. Перші п'ятирічні плани. Система жорсткої централізації управління економікою. Підсумки і значення індустріалізації та колективізації (масові репресії щодо середнього селянства, криза сільськогосподарського виробництва). Промисловість і сільське господарство напередодні другої світової війни.

Основні поняття теми: індустріалізація, промисловість, командна економіка.

Основна література: 1-5 . Додаткова література: 6-10.

Тема 14. Колективізація, методи її здійснення (2 год.).

Кооперування і колективізація. Перехід до прискореної колективізації. Поширення колгоспів. Доля приватних селянських господарств. «Ліквідація куркульства як класу». Масштаби розкуркулення. Голод 1932-33 р., його причини та наслідки. Діяльність комісії В.Молотова в Україні. Масштаби смертності. Завершення колективізації.

Основні поняття теми: колективізація, п'ятирічка, централізація, репресії, криза, кооперування, куркульство, розкуркулювання, Голодомор.

Основна література: 1-5 . Додаткова література: 6-10.

Тема 15. Зміни в соціальному складі населення. Конституція УРСР 1937 року (2 год.).

Зміни в соціальному складі населення. Глибокі соціальні деформації. Конституція УРСР 1937 року. Судові процеси. «Шахтинська справа», «Спілка визволення України». Репресії над радянськими партійними кадрами в кінці 30-х рр. Масові репресії та їх жертви.

Становище в освіті. Згорання українізації в кінці 30-х років. Розвиток науки. Діяльність ВУАН. Досягнення українських вчених. Труднощі розвитку науки. «Розстріляне відродження». Репресії щодо української інтелігенції. Церковна політика радянської влади. Ліквідація УАПЦ. Закриття та нищення храмів, культового майна і споруд.

Основні поняття теми: деформація, соціальний склад населення, конституція, судові процеси, репресії, українізація, ВУАН, «Розстріляне відродження», інтелігенція, УАПЦ.

Основна література: 1-5 . Додаткова література: 6-10.

Семінар 5. Радянська модернізація України (1929 - 1938 рр.)

6. Західноукраїнські землі в 1921 - 1939 роках

Тема 16. Становище Західної України в 1920-1940 рр. Окупаційний режим в Польщі (2 год.).

Становище Західної України в 1920-1940 рр. Окупаційний режим в Польщі. Правовий статус Східної Галичини в 1919-1923 рр. Анексія Східної Галичини Польщею 1923 року. Становище українських північно-західних земель (Волинь, Полісся, Підляшшя). Характер промисловості. Аграрні відносини.

Особливості політичної боротьби українців за національне та соціально-економічне визволення. Діяльність УГКЦ. А.Шептицький. Діяльність політичних партій та рухів. Українська Військова Організація (УВО). Є.Коновалець. Українське Національно - Демократичне Об'єднання (УНДО). Спроби нормалізації стосунків з польською владою та їх провал. «Пацифікація». Організація Українських Націоналістів (ОУН). Методи діяльності ОУН. С.Бандера. Ідеологія інтегрального націоналізму. Д.Донцов. Комуністична Партія Західної України (КПЗУ) та її діяльність.

Основні поняття теми: анексія, УВО, УНДО, пацифікація, ОУН, інтегральний націоналізм.

Основна література: 1-5 . *Додаткова література:* 6-10.

Тема 17. Окупаційний режим в Румунії (2 год.).

Українські землі під владою Румунії. Економічне і соціальне становище українського населення. Діяльність українських політичних партій і рухів. Культурне життя.

Татарбунарське повстання.

Основні поняття теми: окупаційний режим, політика пацифікації, націоналіст,

Основна література: 1-5 . *Додаткова література:* 6-10.

Тема 18. Проголошення незалежності Карпатської України (2 год.).

Чехословаччини. Політика румунського уряду щодо українців. Особливості політичної боротьби в Закарпатті. Русинство. Надання автономії Карпатської України. Створення Карпатської Січі. Проголошення незалежності Карпатської України. А.Волошин.

Основні поняття теми: окупаційний режим, політика пацифікації, націоналіст, русинство, незалежність, радянська анексія, репресії, Карпатська Україна, Карпатська Січ.

Основна література: 1-5 . *Додаткова література:* 6-10.

Семінар 6. Західна Україна в 1920-1940 рр. (2 год.).

7. Україна в роки Другої світової війни (1939-1945 рр.).

Радянсько-німецька війна (1941-1945 рр.)

Тема 19. Радянсько-німецький пакт про ненапад 23 серпня 1939 року. (2 год.).

Радянсько-німецький пакт про ненапад 23 серпня 1939 року. Таємний протокол. Включення Західної України до складу СРСР. Міжнародні умови возз'єднання. Вступ Червоної армії в Західну Україну і Західну Білорусію. Входження північної Буковини і українських придунайських земель до складу УРСР у 1940 році. Позитивні та негативні наслідки возз'єднання. Радянська анексія західних областей України. Масові депортації населення. Встановлення німецької окупаційної влади на Лемківщині, Підляшші та Холмщині. Діяльність ОУН в 1939-1940 рр. Розкол ОУН.

Основна література: 1-5 . *Додаткова література:* 6-10.

Тема 20. Початок радянсько-німецької війни (Великої Вітчизняної війни) (2 год.).

Напад Німеччини на Радянський Союз. Початок радянсько-німецької війни. Україна в планах окупантів. Перші дні війни. Прикордонні бої. Відступ Червоної армії. Причини невдач Червоної армії. Мобілізаційні заходи 1941 р. Евакуація в східні райони СРСР.

Оборонні бої 1941 року. Оборона Києва. Поразка Південно-Західного фронту. Оборона Одеси і Севастополя. Невдалі спроби контрнаступу під Харковом. Продовження наступу німецьких військ на півдні.

Основні поняття теми: пакт Молотова-Ріббентропа, таємний протокол, возз'єднання, радянізація, «новий порядок», окупація, ОУН, УПА, рух Опору, партизани, підпільники, депортація, наступ, битва, операція.

Основна література: 1-5 . Додаткова література: 6-10.

Тема 21. Окупаційний режим. Нацистський «новий порядок». Розгортання руху Опору та його течії в Україні (2 год.).

Окупаційний режим. Розчленування України. Нацистський «новий порядок». Злочинна політика окупаційних властей. Концтабори і масові розстріли. Трагедія Бабиного Яру. Економічне пограбування України. Вивіз працездатного населення на каторжні роботи до Німеччини.

Розгортання руху Опору та його течії в Україні. Радянське підпілля і партизанський рух 1941-1942 рр. ОУН на початку війни. «Акт проголошення відновлення Української держави» 30 червня 1941 р. Оунівське підпілля 1941-1942 рр. Створення Української повстанської армії (УПА).

Основні поняття теми: «новий порядок», окупація, окупаційний режим, ОУН, УПА, рух Опору, партизани, підпільники, депортація, наступ, битва.

Основна література: 1-5 . Додаткова література: 6-10.

Семінар 7. Україна на початку Другої світової війни (2 год.).

Тема 22. Україна у 1943 р. Звільнення Києва (2 год.).

Україна у 1943 р. Перемога радянської армії під Сталінградом і початок вигнання окупантів з України. Курська битва. Продовження наступу на Лівобережжі. Визволення Донбасу. Падіння «Східного валу». Звільнення Києва. Мобілізаційні заходи 1942-1943 рр., їхні особливості та наслідки.

Боротьба з ворогом в тилу. Діяльність радянських партизанських загонів і підпілля. Політична еволюція ОУН-УПА.

Героїчна праця українців на промислових підприємствах і в колгоспах. Внесок українських вчених і діячів освіти та культури у досягнення перемоги.

Основні поняття теми: «Східний вал», форсування, операція.

Основна література: 1-5 . Додаткова література: 6-10.

Тема 23. Україна на завершальному етапі війни (1944-1945 рр.) (2 год.).

Україна на завершальному етапі війни (1944-1945 рр.) Січнево-лютневий наступ 1944 р. Корсунь-Шевченківська битва. Весняний наступ Українських фронтів. Кримська наступальна операція. Примусове виселення з Криму в східні райони СРСР татар, греків, вірмен. Завершення вигнання окупантів з України. Участь жителів України в завершальних операціях другої світової війни.

Радянський партизанський рух. ОУН - УПА на завершальному етапі війни. Становище в західних областях України.

Основні поняття теми: операція, визволення, окупанти, депортація.

Основна література: 1-5 . Додаткова література: 6-10.

Тема 24. Втрати України в роки Другої світової війни. Ціна перемоги (2 год.).

Культура України в роки війни. Освіта. Наука. Українська преса. Возз'єднання Закарпаття з УРСР. Втрати України в роки війни.

Втрати України в роки війни. Підвищення міжнародного статусу України. УРСР - співзасновниця Організації Об'єднаних Націй.

Основні поняття теми: культура, освіта, наука, ООН.

Основна література: 1-5 . Додаткова література: 6-10.

Семінар 8. Україна в роки Другої світової війни (1939-1945 рр.)

Розділ III. Україна в другій половині XX – на початку XXI століття

8. Україна в перші повоєнні роки (1945 — початок 50-х років)

Тема 25. Особливості відбудови економіки. Голод 1946 -1947 рр. Радянізація західних областей. Операція «Вісла» (2 год.).

Перехід до мирного будівництва. Особливості відбудови економіки. Соціально-економічні труднощі післявоєнної епохи. Голод 1946-1947 рр. Успіхи у відбудові промисловості, транспорту й сільського господарства. Грошова реформа та її наслідки. Ліквідація карткової системи.

Внутрішньополітичне життя в Україні. Продовження політичних репресій. Радянізація західних областей. Формування органів місцевої влади. Колективізація західноукраїнського села. Львівський собор 1946 року та ліквідація Української греко-католицької церкви. Боротьба радянської влади з підпільним партизанським рухом ОУН-УПА. Антиукраїнські акції комуністичного режиму в Польщі (Операція «Вісла»).

Культурне життя в Україні у другій половині 40-х - на початку 50-х років. Відбудова системи освіти. Впровадження обов'язкового семирічного навчання. Успіхи в науці. Розгром генетики та «лисенківщина» в Україні. Розвиток літератури і мистецтва.

Основні поняття теми: відбудова економіки, голод, десталінізація, УГКЦ, ОУН-УПА, операція «Вісла», радянізація.

Основна література: 1-5 . Додаткова література: 6-10.

9. Україна в умовах політичної та економічної лібералізації суспільства (1953—1964)

Тема 26. Початок десталінізації та демократизації суспільного життя в Україні. XX з'їзд КПРС і Україна (2 год.).

Смерть Й.В.Сталіна. Початок десталінізації та демократизації суспільного життя в Україні. XX з'їзд КПРС і Україна. Початок політичної реабілітації. Наростання опору десталінізації з боку консервативних сил. М.С.Хрущов: політичний портрет.

Основні поняття теми: демократизація, культ особи, «відлига», реформа, демократія, волюнтаризм, суб'єктивізм.

Основна література: 1-5 . Додаткова література: 6-10.

Тема 27. Вхідження Кримської області до складу України. Реформування економіки (2 год.).

Адміністративно-територіальні зміни. Вхідження Кримської області до складу України.

Розвиток економіки України в середині 50-х - у першій половині 60-х років. Реформування економіки. Раднаргоспи. Зміни в аграрному секторі. Екстенсивні шляхи розвитку сільського господарства. Піднесення соціального статусу селянства. Обмеження індивідуальної трудової діяльності селянства.

Основні поняття теми: експресивний та інтенсивний шлях розвитку, репресії.

Основна література: 1-5 . Додаткова література: 6-10.

Тема 28. «Відлига». «Шістдесятництво» в українській культурі (2 год.).

Науково-технічна революція. Реформи освіти. Здобутки науки. Посилення русифікації. «Відлига» в українській літературі та у мистецтві.

Основні поняття теми: відлига, шістдесятництво.

Основна література: 1-5 . *Додаткова література:* 6-10.

Семінар 9. Україна в умовах десталінізації (1953-1964 рр.)

Тема 29. Причини появи та особливості дисидентського руху в Україні (2 год.).

Демократизація культурно-духовного життя в Україні. Науково-технічна революція. Суперечливість ідеологічних та культурних перетворень. Курс на «зближення і злиття націй». Посилення русифікації.

Зародження дисидентського руху в Україні. Причини появи та особливості дисидентського руху в Україні. «Українська робітничо-селянська спілка». Стаття І.Дзюби "Інтернаціоналізм чи русифікація?". Значення діяльності дисидентів.

Основні поняття теми: дисидентство, самвидав, русифікація, акції протесту, Українська Гельсінська спілка.

Основна література: 1-5 . *Додаткова література:* 6-10.

10. Україна в період загострення кризи радянської системи (середина 60 — початок 80-х років ХХ ст.)

Тема 30. Діяльність в Україні П. Шелеста. В. Щербицький (2 год.).

Політико-ідеологічна криза системи. Порушення прав людини. Неосталінізм. Діяльність в Україні П. Шелеста і зміщення його з посади першого секретаря ЦК КП України. В. Щербицький.

Основні поняття теми: автономізація, русифікація, криза системи.

Основна література: 1-5 . *Додаткова література:* 6-10.

Тема 31. Конституція УРСР 1978 р. Посилення командно-адміністративної системи. Соціальна сфера буття суспільства (2 год.).

Конституція УРСР 1978 р.

Спроби радянського уряду динамізувати соціально-економічне життя. Реформи в промисловості та сільському господарстві. Посилення економічних важелів в управлінні. Непослідовність економічних перетворень. Посилення командно-адміністративної системи. Наростання стагнаційних процесів в 1970-на початку 80-х років. Індустріальна гігантomanія. Нарощення військово-промислового комплексу (ВПК).

Соціальна сфера буття суспільства. Матеріальний та культурний рівень життя населення. Житлове будівництво. Сфера медичного обслуговування. Особливості соціальної диференціації в суспільстві. Загострення екологічної кризи.

Розвиток освіти та науки. Запровадження обов'язкової середньої освіти. Поглиблення ідеологізації та денационалізації навчального процесу. Успіхи в підготовці кадрів вищої кваліфікації для народного господарства. Розрив між наукою та виробництвом в умовах наростання науково-технічної революції.

Наростання дисидентського руху. В.Стус, М.Руденко, О.Тихий, М.Литвин, В.Марченко. Утворення Української Гельсінської спілки (УГС). Релігійне дисидентство. Боротьба за легалізацію Української греко-католицької церкви (УГКЦ). Посилення переслідувань опозиції наприкінці 70-х - на початку 80-х років.

Основні поняття теми: конституція, соціально-економічне життя, реформи, командно-адміністративна система, стагнація, ВПК, соціальна сфера буття, екологічна криза, НТР.

Основна література: 1-5 . *Додаткова література:* 6-10.

Семінар 10. Криза Радянської системи (середина 60 - початок 80-х років).

11. Відновлення незалежності України та розпад Радянського Союзу (1985—1991)

Тема 32. «Перебудова». Чорнобильська трагедія. Стан економіки (2 год.).

Погіршення економічної ситуації в Україні в другій половині 80-х років. Сільське господарство. Промисловість. Чорнобильська катастрофа. Становище в сільському господарстві. Екологічна ситуація в Україні. Формування економічних передумов розпаду СРСР.

Зміни у вищому партійно-державному керівництві. Пошуки шляхів виходу з кризи. Спроби оздоровлення суспільно-політичного життя. «Перебудова».

Основна література: 1-5 . Додаткова література: 6-10.

Тема 33. Гласність і лібералізація. Закон «Про мови». Формування багатопартійності (2 год.).

Невдача спроб реформування СРСР. Політика керівництва України в період «перебудови». Зростання політичної активності суспільства. «Гласність» і повернення народові правди про минуле України. Нові громадські об'єднання. Початок формування багатопартійності в Україні. Розпад компартії України. Закон Української РСР "Про мови".

Незалежність і перегрупування партійно-політичних сил. Початок формування багатопартійності в Україні.

Основні поняття теми: перебудова, прискорення, гласність, демократизація, плюралізм, реформа, багатопартійність, «нове мислення».

Основна література: 1-5 . Додаткова література: 6-10.

Тема 34. Декларація про державний суверенітет України 16 липня 1990 р.

Вибори до Верховної Ради УРСР 1990 р. Декларація про державний суверенітет України 16 липня 1990 р. Внесення змін до Конституції УРСР. Зміст Декларації. Історичне значення Декларації.

Основні поняття теми: Декларація про державний суверенітет.

Основна література: 1-5 . Додаткова література: 6-10.

Тема 35. Акт проголошення незалежності України 24 серпня 1991 р. (2 год.).

Спроба державного перевороту в СРСР 19 серпня 1991 року та події в Україні. Акт проголошення незалежності України 24 серпня 1991 р. Референдум 1 грудня 1991 р. Припинення існування Радянського Союзу. Історичне значення проголошення незалежності України.

Основні поняття теми: путч, Акт проголошення незалежності України, референдум, розпад СРСР, проголошення незалежності.

Основна література: 1-5 . Додаткова література: 6-10.

Семінар 11. Становлення незалежності України (2 год.).

12. Україна в умовах незалежності. Етносоціальні та культурні процеси в Україні наприкінці ХХ — на початку ХХІ ст. Україна в сучасному світі

Тема 36. Становлення владних структур. Економічні проблеми незалежної України (2 год.).

Становлення владних структур. Особливості трансформації Верховної Ради УРСР у вищий законодавчий орган незалежної України. Виконавча влада. Судова влада. Воєнна доктрина України.

Економічні проблеми незалежної України. Об'єктивні й суб'єктивні труднощі формування національної економіки. Стратегічні прорахунки у здійсненні реформ. Спад виробництва. Стан справ в сільському господарстві. Етапи утвердження приватної власності на землю. Створення власної фінансової системи. Запровадження гривні. Позитивні зрушення в економіці 2000-2001 рр.

Становище в соціальній сфері. Зміни в чисельності та соціальному складі населення. Життєвий рівень населення. Екологічні проблеми. Міжнаціональні відносини. Права національних меншин в Україні.

Основні поняття теми: Верховна Рада, владні структури, формування багатопартійності, національна економіка, економічні реформи, спад виробництва, фінансова система, власність на землю, соціальна сфера.

Основна література: 1-5 . Додаткова література: 6-10.

Тема 37. Зовнішня політика незалежної України. Політичне життя 1993 - 2002 рр. 2 год.).

Зовнішня політика незалежної України. Визнання України міжнародним співтовариством. Основні напрями зовнішньої політики незалежної України. Участь України в загальноєвропейському процесі. Діяльність України в ООН. Вступ України до Ради Європи. Відносини України з сусідніми державами. Міжнародні торговельні та економічні зв'язки. Культурне співробітництво.

Політичне життя 1993- 2015 рр. Діяльність Верховної Ради. Прийняття Конституції України. Подальша демократизація виборчої системи. Л.Кучма. Проблеми формування громадянського суспільства. Політичне життя в Україні. «Помаранчова революція». «Революція гідності».

Основні поняття теми: зовнішня політика, міжнародне співтовариство, загальноєвропейський процес, Рада Європи.

Основна література: 1-5 . Додаткова література: 6-10.

Тема 38. Процес національного відродження. Релігійне життя в Україні (2 год.).

Релігійне життя в Україні. Проблема об'єднання православних церков в Україні. Утвердження принципів плюралізму в ідеологічно-культурній сфері. Процес національного відродження.

Основні поняття теми: економічні зв'язки, Конституція України, політичне життя, громадянське суспільство.

Основна література: 1-5 . Додаткова література: 6-10.

Семінар 12. Україна в умовах незалежності (2 год.).

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Історія України» оцінюються за дванадцятибальною системою.

Критерії оцінювання знань з предметів загальноосвітньої підготовки за дванадцятибальною шкалою

Початковий рівень навчальних досягнень

1 бал - студент може відтворити 2-3 події, дати, історичні постаті; мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності; виконує не більш ніж 20% від загальної кількості тестів.

2 бали - студент може усно відтворити кілька історичних термінів, явищ; повинен вибрати вірний варіант відповіді (на рівні "так – ні"; частково визначає хронологічну послідовність подій; може самостійно знайти відповідь у тексті підручника; розрізняє окремі історичні події та явища без зв'язку між ними; виконує 20% від загальної кількості тестів.

3 бали - студент може дати відповідь з кількох простих речень; здатен усно відтворити окремі частини теми; має фрагментарні уявлення про роботу з історичними джерелами, слабо орієнтується в хронології подій; має лише загальне уявлення про історичну карту; відсутні сформовані уміння і навички; виконує 30% від загальної кількості тестів.

Середній рівень навчальних досягнень

4 бали - студент має початковий рівень знань; описує історичні події без пояснень причин, з допомогою викладача здатен відтворити логіку та хронологію подій, слабо орієнтується у поняттях; має фрагментарні навички в роботі з підручником, картою, історичними документами; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі; здатен давати відповіді на прості, стандартні запитання, виявляє інтерес до навчального матеріалу, виконує 45% від загальної кількості тестів.

5 балів - студент знає більше половини навчального матеріалу, здатен відтворити його з помилками та неточностями, має стійкі навички роботи з текстом підручника, може самостійно оволодіти більшою частиною заданого матеріалу, формулює історичні поняття, наводить приклади, знає основні дати; орієнтується в хронології; підтверджує висловлене судження одним-двома аргументами; здатен використовувати під час відповіді карту, схему; відповіді непослідовні та нелогічні; виконує 55% від загальної кількості тестів.

6 балів - студент самостійно дає більшість визначень, самостійно відтворює більшу частину навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати історичні події та явища і робить певні висновки; відповідає за планом, висловлює власну думку щодо теми, володіє хронологією подій; користується додатковими джерелами (хрестоматія, карта, журнально-газетні публікації, комп'ютерні програми, Інтернет); виконує 65% від загальної кількості тестів.

Достатній рівень навчальних досягнень

7 балів - студент правильно відтворює логіку історичних подій, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними, аналізує явища, оцінює діяльність історичних постатей, наводить власні приклади на підтвердження висловленої думки; самостійно викладає матеріал теми, здатен з допомогою викладача скласти план реферату, виконати його та правильно оформити; самостійно користується додатковими джерелами історичної інформації; правильно використовує історичну термінологію; складає прості таблиці та схеми; виконує 75% від загальної кількості тестів.

8 балів - студент має достатньо повні знання, вільно використовує навчальний матеріал в стандартних ситуаціях; логічно висвітлює події з точки зору історичного взаємозв'язку; синхронізує історичні події; досконало володіє історичною та політичною картою; формулює і чітко аргументує власну думку; здатен на рецензію відповіді іншого студента; здатен опрацювати матеріал самостійно, вміє підготувати реферат та захищати його найважливіші положення; виконує 80% від загальної кількості

тестів.

9 балів - студент вільно оперує вивченим матеріалом, самостійно аналізує та систематизує історичні явища; знання може застосовувати у змінених, нестандартних ситуаціях; висловлює стандартну аргументацію при оцінці історико-політичних явищ; чітко тлумачить поняття; здатен до самостійного опрацювання навчального матеріалу, але потребує консультації з викладачем; виконує прості творчі завдання; виконує 85% від загальної кількості тестів.

Високий рівень навчальних досягнень

10 балів - студент має глибокі та повні знання історичних подій, явищ, лідерів; може визначити тенденції та протиріччя історичних процесів; робить аргументовані висновки; використовує додаткові джерела та матеріали; самостійно складає таблиці та схеми; вирішує творчі завдання; вільно орієнтується у нестандартних ситуаціях, відрізняє упереджену інформацію від об'єктивної; здатен сприйняти іншу позицію як альтернативу; виконує 95% від загальної кількості тестів.

11 балів - студент здатен до самостійного вивчення матеріалу; вміє застосовувати вивчений матеріал для винесення власних аргументованих суджень в практичній діяльності (диспути, дискусії, круглі столи), спроможний підготувати за підтримки викладача виступ на студентську наукову конференцію; самостійно знаходить інформацію (наукова історична література, мас-медіа, Інтернет, мультимедійні програми тощо); вільно оперує термінологією; вирішує проблемно-історичні завдання; виконує 100% від загальної кількості тестів.

12 балів - студент має системні знання, вміє їх самостійно набувати, представляє власні неординарні судження щодо історичних процесів та явищ; користується широким арсеналом засобів доказів своєї думки, вирішує складні проблемні завдання, схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу історичних явищ; самостійно виконує науково-дослідницьку роботу; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; активно використовує знання в практичній діяльності.

7. Навчально-методична карта дисципліни «ІСТОРІЯ УКРАЇНИ»

Разом: 105 год.

І курс 68 год., лекцій 48 год., сем. 16 год., контрольна робота 4 год.

І семестр: Разом: 34 год., лекції – 24 год., семінарські заняття – 8 год., контрольна робота – 2 год.

Розділи	Розділ І											
Назва розділів	Україна на початку ХХ століття. Становлення радянської влади в Україні											
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Теми лекцій	Предмет і завдання курсу історії України.	Україна на початку ХХ ст.: політичне становище та соціально-економічний розвиток.	Події російської революції 1905-1907 рр. Наддніпрянська Україна в 1907-1914 рр.	Україна у роки першої світової війни. Причини і характер війни.	Україна в планах Росії, Німеччини та Австро-Угорщини. Основні воєнні дії на території України.	Перша світова війна та український національний рух	Процес утворення Центральної Ради. Внутрішня і зовнішня політика Центральної Ради.	Гетьманський переворот.	Утворення Директорії. Внутрішня політика і зовнішньополітична діяльність Директорії.	Проголошення ЗУНР. УСРР	Суть нової економічної політики. Причини та масштаби голоду 1921-1922 рр.	Юридичне оформлення Союзу РСР. Українізація.
Теми семінарських занять			Семінар 1. Українські землі на початку ХХ ст.			Семінар 2. Україна на початку ХХ ст. Україна у роки першої світової війни. (ТОЗ)				Семінар 3. Українська національно-демократична революція		Семінар 4. Українська РСР в умовах непу (1921-1928 рр.) (ТОЗ)
Підсумковий контроль												Контрольна робота

II семестр: Разом: 34 год., лекції – 24 год., семінарські заняття – 8 год., контрольна робота – 2 год.

Розділи	Розділ II											
Назва розділів	Україна напередодні та в роки Другої світової війни											
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Теми лекцій	Історична необхідність індустріалізації.	Колективізація, методи її здійснення.	Зміни в соціальному складі населення. Конституція УРСР 1937 року.	Становище Західної України в 1920-1940 рр. Окупаційний режим в Польщі	Українські землі в складі Румунії.	Проголошення незалежності Карпатської України.	Радянсько-німецький пакт про ненапад 23 серпня 1939 року.	Початок Німецько-радянської війни.	Окупаційний режим. Нацистський «новий порядок». Розгортання руху Опору та його течії в Україні.	Україна у 1943 р. Визволення Києва.	Україна на завершальному етапі війни (1944-1945 рр.).	Втрати України в роки війни. Ціна перемоги.
Теми семінарських занять			Семінар 5. Радянська модернізація України (1929 - 1938 рр.)			Семінар 6. Західна Україна в 1920-1940 рр.(ТОЗ)			Семінар 7. Україна на початку Другої світової війни.			Семінар 8. Україна в роки Другої світової війни (1939-1945 рр.)
Підсумковий контроль												контрольна робота

II курс разом: 37 год., лекції – 27 год., семінарські заняття – 8 год., контрольна робота – 2 год.

Розділи	Розділ III													
Назва розділів	Україна в другій половині ХХ – на початку ХХІ століття													
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Теми лекцій	Особливості відбудови економіки. Голод 1946 - 1947 рр. Радянізація західних областей. Операція «Вісла».	Початок десталінізації та демократизації суспільного життя в Україні. ХХ з'їзд КПРС і Україна.	Входження Кримської області до складу України. Реформування економіки.	«Відлига». «Шастидесятицтво» в українській культурі	Причини появи та особливості дисидентського руху в Україні.	Діяльність в Україні П. Шелеста. В. Щербицький.	Констигуція УРСР 1978 р. Криза Радянської системи (середина 60 - початок 80-х років).	"Перебудова". Чорнобильська трагедія.. Стан економіки	Гласність і лібералізація. Закон "Про мови". Формування багатопартійності.	Декларація про державний суверенітет України 16 липня 1990 р.	Акт проголошення незалежності України 24 серпня 1991 р.	Становлення владних структур. Економічні проблеми незалежної України.	Зовнішня політика незалежної України. Політичне життя 1993 - 2002 рр.	Процес національного відродження. Релігійне життя в Україні.
Теми семінарських занять				Семінар 9. Україна в умовах десталінізації (1953-1964 рр.)			. Семінар 10. Криза Радянської системи (середина 60 - початок 80-х				Семінар 11. Становлення незалежності України			Семінар 12. Україна в умовах незалежності (ТОЗ)
														контрольна робота

8. Рекомендована література

Базова

1. Турченко Ф. Новітня історія України. Частина перша. 1914-1939: Підручник для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл. - К.: Генеза, 2011. http://pidruchnyk.com.ua/688-ukristorija_10_turchenko.html
2. Турченко Ф.Г. Історія України. 11 клас [Текст] : підруч. для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл. : профіл. рівень / Ф. Г. Турченко. - 2-ге вид. - Київ : Генеза, 2014. - 399 с.
<http://pidruchnyk.com.ua/484-storya-ukrayini-turchenko-11-klas.html>
3. Реєнт О., Малій О. Історія України. 10 кл. Рівень стандарту. Академічний рівень. К.: Генеза, 2010. — 240 с. <http://pidruchnyk.com.ua/431-storya-ukrayini-reyent-maly-10-klas.html>
4. Кульчицький С.В., Лебедева Ю.Г. Історія України. 10 клас. - Київ, «Генеза». - 2010.
<http://pidruchnyk.com.ua/433-storiya-ukrayini-kulchickiy-lebedyeva-10-klas.html>
5. Кульчицький С.В., Лебедева Ю.Г. Історія України. 11 клас. - Київ, «Генеза». – 2011.
<http://pidruchnyk.com.ua/559-storya-ukrayini-kulchickiy-lebedyeva-11-klas.html>

Додаткова

1. Земерова Т.Ю. Історія України [Текст] : за програмою основ. і ст. шк. + профіл. рівень / Земерова Т. Ю, Скирда І. М. - Харків : Весна, 2015. - 831 с.
2. Коляда І.А. Історія України. 10 клас [Текст] : зб. док. і матеріалів : [посібник-хрестоматія] / Ігор Коляда, Олександр Кирієнко, Володимир Милько ; за наук. ред. чл.-кор. НАН України, д-ра іст. наук, проф. О. П. Реєнта. - Кам'янець-Подільський : Аксиома, 2014. - 315 с.
3. Пометун О.І. Історія України [Текст] : підруч. для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл. : рівень стандарту, акад. рівень / О. І. Пометун, Н. М. Гупан. - Київ : Освіта, 2015. - 286 с. <http://pidruchnyk.com.ua/432-storya-ukrayini-pometun-gupan-10-klas.html>
4. Пометун О.І., Гупан Н.М. Історія України. 11 клас. Рівень стандарту. - Х.: Сиція, 2012. - 345 с.
<http://pidruchnyk.com.ua/440-storya-ukrayini-pometun-gupan-11-klas.html>
5. Струкевич О.К., Романюк І.М., Дровозюк С.І. Історія України. 11 клас. -Київ, «Грамота». – 2011.
<http://pidruchnyk.com.ua/451-storya-ukrayini-strukevich-romanyuk-drovozyuk-11-klas.html>
6. Губіна С. Л. Історія України в таблицях і схемах. 10-11 класи [Текст] : [навч. посіб.] / С. Л. Губіна. - 4-е вид. допов., виправ. - Харків : Торсінг, 2016. - 112 с.
7. Бойко О. Д. Історія України: Навч. посіб./3-тє вид., вип., доп. - К.: Академвидав, 2009. – 378 с.
8. Верстюк В.Ф., Дзюба О. М., Репринцев В.Ф. Україна від найдавніших часів до сьогодення. Хронологічний довідник. – К., 1995.
9. Грицак Я. Нарис історії України. Формування модерної української нації XIX-XX століття. - К., 1996.
10. Історія України [Текст] : курс лекцій / [І. М. Заболотна та ін. ; за ред. А. П. Коцура] ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, ДВНЗ "Переяслав-Хмельниць. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди". - Київ ; Чернівці : Книги - XXI, 2015. - 755 с.
11. Енциклопедія українознавства. - Львів, 1993-1998, т.1-7.
12. Історія України / За заг. ред. В.Смоля - К., 2000.
13. Історія України: документи, матеріали. Посібник / уклад. Король В.Ю. –К.: Академія, 2001.
14. Киричук В.В. Історія державного управління в Україні. – К., 2000.
15. Коваль М.В. Україна: 1939-1945. Маловідомі і непрочитані сторінки історії.- К., 1995.
16. Конквест Р. Жнива скорботи. Радянська колективізація і голодомор. - К., 1993.
17. Кормич Л.І., Багацький В.В. Історія України від найдавніших часів і до XXI століття.-Харків, 2001.
18. Король В. Ю. Історія України. К.: Академія, 2008. – 269 с.
19. Котляр М., Кульчицький С. Довідник з історії України. - К., 1996.
20. Крупчан С., Крупчан Т., Скопненко О., Іванюк О. Новий довідник: Історія України. - К.: Казка, 2006. - 736 с.

21. Кульчицький С. В., Мицик Ю. В., Власов В. С. Історія України: Довідник для абітурієнтів та школярів загальноосвітніх навчальних закладів. - К.: Літера ЛТД, 2007. - 528 с.
22. Кульчицький С., Шаповал Ю. Історія України (1914-1939): Підручник для 10 кл. загальноосвіт. навч. закл. - К.: Генеза, 2003. - 304 с.
23. Кульчицький С., Шаповал Ю. Історія України (1939-2001): Підручник для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл. - К.: Генеза, 2005. - 320 с.
24. Курас І., Нагорна Л., Євтух В. та ін. Етнополітичний розвиток України: досвід, проблеми, перспективи.- К., - 1997.
25. Литвин В.М. Україна на межі тисячоліть (1991-2000 рр.). – К., 2000.
26. Мицик Ю. А. Історія України: Навч. посіб. для старшокласників / Ю. А. Мицик, О. Г. Бажан, В. С. Власов.– К.: Києво-Могилян. акад., 2005.– 576 с.
27. Новий довідник: Історія України.– К.: Казка, 2005.– 736 с.
28. Новітня історія України (1900-2000): Підручник / А.Г.Слюсаренко та ін. – К.: Вища шк., 2000.
29. Павловський М.А. Шлях України. – К., 1997.
30. Підкова І.З., Шуст Р.М. Довідник з історії України. - в 3-х томах. - К., 1993-1999.
31. Політична історія України. – За ред. В.І.Танцюри. – К., 2001.
32. Полонська-Василенко Н. Історія України. - Т.1-2. - К., 1995.
33. Реєнт О. Українська революція. - К., 1996.
34. Рибак І. В. Історія України у проблемному викладі, в особах, термінах, назвах і поняттях: Навчальний посібник-коментар / І. В. Рибак, А. Ю. Матвеев. – 2-ге вид, допов. – Хмельниц.: Евріка, 2004.– 200 с.
35. Світлична В.В. Історія України. Навчальний посібник. - Київ, Львів, 2003.
36. Трофимович В. Україна в роки другої світової війни (1939-1945). - Львів, 1995.
37. Україна в ХХ столітті (1900-2000): 36. Документів і матеріалів / Упоряд.: А.Г.Слюсаренко, В.І. Гусєв, В.Ю. Король та ін. – К.: Вища шк., 2000.
38. Українська державність у ХХ столітті / За заг. ред. О.Дергачова. - К., 1996.
39. Українське народознавство: Навчальний посібник / За ред. С. П. Павлюка; Передм. М. Г. Жулинського.– 3-тє вид., випр. – К.: Знання, 2006.– 568 с.
40. Чайковський А. С. Історія України: Посіб. для старшокласників та абітурієнтів / А. С. Чайковський, В. Ф. Шевченко. – К.: А.С.К., 2003.– 304 с.
41. Шабала Я. М. Історія України. — К.: Кондор, 2005. — 266 с.
42. Шабала Я. М. Історія України: Для випускників шк. та абітурієнтів: Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2005.– 268 с.
43. Шевчук В., Тараненко М. Історія української державності.- К., 1999.
44. Яковенко Н. Нарис історії України. З найдавніших часів до кінця ХVІІІ ст. - К., 1997.

9. Додаткові ресурси:

- «Історія України (рівень стандарту)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти . Бурнейко, І.О; Хлібовська, Г.М.; Крижановська, М.Є; Наумчук, О. В. (2018).
- «Історія України (рівень стандарту)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти . Пометун, О. І.; Гупан, Н. М. (2018).
- «Історія України (рівень стандарту)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти . Власов, В. С.; Кульчицький, С. В. (2018).
- «Історія України (профільний рівень)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти . Власов, В. С.; Кульчицький, С. В. (2018). <https://lib.imzo.gov.ua/handle/123456789/784>
- «Історія: Україна і світ (інтегрований курс, рівень стандарту)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти . Мудрий, М. М.; Аркуша, О. Г. (2018) <https://lib.imzo.gov.ua/handle/123456789/800>